

SPIS TREŚCI

Od autorów	9
1. Podstawowe pojęcia dotyczące nieruchomości.....	11
1.1. Mienie.....	11
1.2. Rodzaje mienia	14
1.3. Definicja nieruchomości.....	15
1.4. Granice nieruchomości	15
1.5. Rodzaje nieruchomości.....	17
1.6. Części składowe nieruchomości	26
1.7. Prawa do nieruchomości.....	27
2. Prawne uwarunkowania gospodarki nieruchomościami	44
3. Zasoby nieruchomości	50
3.1. Definicja	50
3.2. Gospodarowanie zasobami	50
3.3. Obrót nieruchomościami	53
3.4. Zasób nieruchomości Skarbu Państwa	55
3.5. Zasoby nieruchomości jednostek samorządu terytorialnego	56
4. Sprzedaż i oddawanie w użytkowanie wieczyste.....	58
4.1. Opłata pierwsza z tytułu użytkowania wieczystego	58
4.2. Opłaty roczne z tytułu użytkowania wieczystego.....	58
4.3. Aktualizacja opłat rocznych	60
4.4. Bonifikaty stosowane przy opłatach z tytułu użytkowania wieczystego oraz sprzedaży	62
4.5. Dodatkowe opłaty roczne	66
4.6. Oddanie nieruchomości gruntowej w użytkowanie wieczyste	66
4.7. Wygaśnięcie użytkowania wieczystego.....	68
4.8. Prawo pierwokupu.....	69
4.9. Sprzedaż nieruchomości albo oddanie nieruchomości gruntowej w użytkowanie wieczyste – procedury.....	71
4.9.1. Tryb bezprzetargowy.....	73
4.9.2. Tryb przetargowy	76

5. Trwały zarząd	92
5.1. Definicja	92
5.2. Ustanowienie trwałego zarządu	92
5.3. Objęcie w trwały zarząd	94
5.4. Nabycie trwałego zarządu z mocy prawa	94
5.5. Uprawnienia jednostki organizacyjnej.....	96
5.6. Obowiązki jednostki organizacyjnej.....	96
5.7. Opłaty z tytułu trwałego zarządu	97
5.8. Bonifikaty od opłat z tytułu trwałego zarządu.....	99
5.9. Aktualizacja opłaty rocznej	100
5.10. Dodatkowe opłaty roczne	100
5.11. Wygaśnięcie trwałego zarządu	101
5.12. Decyzja właściwego organu o przekazaniu trwałego zarządu między jednostkami organizacyjnymi.....	103
5.13. Wycena nieruchomości oddanej w trwały zarząd do ustalenia opłaty rocznej z tytułu trwałego zarządu lub jej aktualizacji	104
6. Podziały nieruchomości.....	106
6.1. Definicja	106
6.2. Podstawowe akty prawne	106
6.3. Zastosowanie przepisów podziałowych ustawy o gospodarce nieruchomościami.....	106
6.4. Dopuszczalność podziału nieruchomości	107
6.5. Procedura podziałowa – tryb postępowania przy podziałach nieruchomości	111
6.6. Podział nieruchomości niezależnie od ustaleń planu miejscowego	115
6.7. Podział w przypadku braku planu miejscowego.....	116
6.8. Opłata adiacencka.....	116
7. Scalenie i podział nieruchomości	119
7.1. Definicja	119
7.2. Podstawowe przepisy prawne.....	119
7.3. Cel scalenia i podziału	121
7.4. Procedura postępowania	121

8. Wywłaszczenie nieruchomości.....	132
8.1. Pojęcie i istota wywłaszczenia.....	132
8.2. Wszczęcie postępowania wywłaszczeniowego	133
8.3. Wniosek o wywłaszczenie nieruchomości.....	136
8.4. Zadania starosty przeprowadzającego postępowanie wywłaszczeniowe.....	137
8.5. Decyzja o wywłaszczeniu.....	138
8.6. Ograniczenia praw do nieruchomości.....	141
8.7. Odszkodowania za wywłaszczone nieruchomości	148
8.8. Wydawanie odrębnej decyzji o odszkodowaniu.....	153
8.9. Podstawa ustalenia wysokości odszkodowania	154
8.10. Osoby zobowiązane do zapłaty odszkodowania	155
8.11. Wywłaszczenie nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym.....	157
8.12. Zwrot wywłaszczonych nieruchomości	158
9. Opłaty adiacenckie.....	163
9.1. Definicja	163
9.2. Historia opłat adiacenckich.....	164
9.3. Rodzaje opłat adiacenckich	164
9.4. Zasady ustalania opłat adiacenckich z tytułu wzrostu wartości nieruchomości spowodowanego jej podziałem	165
9.5. Zasady ustalania opłat adiacenckich z tytułu wzrostu wartości nieruchomości spowodowanego przeprowadzeniem scalenia i podziału nieruchomości.....	167
9.6. Zasady ustalania opłat adiacenckich z tytułu wzrostu wartości nieruchomości na skutek wybudowania urządzeń infrastruktury technicznej.....	169
10. Gospodarowanie nieruchomościami rolnymi.....	173
10.1. Akty prawne	174
10.2. Użytkowanie gruntów w Polsce	175
10.3. Podstawowe pojęcia dotyczące przestrzeni rolniczej	176
10.4. Klasy bonitacyjne gleb	180
10.5. Kompleksy przydatności rolniczej gleb.....	188
10.6. Zagospodarowanie przestrzeni rolniczej.....	194
10.7. Gospodarowanie nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa.....	194

10.8. Zasady kształtowania ustroju rolnego.....	212
10.9. Ochrona gruntów rolnych.....	216
10.10. Wyłączanie gruntów z produkcji rolniczej.....	217
11. Gospodarowanie lasami	220
11.1. Lesistość Polski	220
11.2. Definicja lasu.....	220
11.3. Struktura własnościowa lasów w Polsce.....	221
11.4. Funkcje lasów.....	222
11.5. Gospodarka leśna.....	222
11.6. Cele gospodarki leśnej.....	225
11.7. Obowiązki właścicieli lasów	226
11.8. Obowiązki Lasów Państwowych.....	228
11.9. Powiększanie zasobów leśnych	228
11.10. Lasy ochronne.....	229
11.11. Plany urządzenia lasu oraz uproszczone plany urządzenia lasu	231
11.12. Koszty opracowania planu urządzenia lasu	234
11.13. Zasady udostępniania lasów	234
11.14. Zakazy w lasach.....	235
11.15. Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe.....	236
11.16. Gospodarowanie mieniem Skarbu Państwa będącym w zarządzie Lasów Państwowych	240
11.17. Typy siedliskowe lasów.....	246
11.18. Przestrzenny podział lasów.....	250
11.19. Charakterystyka parametrów stanowiących podstawę do wyodrębniania wyłączeń taksacyjnych.....	255
11.20. Metody określania miąższości pojedynczego drzewa	257
11.21. Mapy gospodarcze i przeglądowe.....	257
12. Gospodarowanie wodami.....	262
12.1. Podstawowe regulacje prawne.....	262
12.2. Podstawowa klasyfikacja wód	263
12.3. Grunty pod wodami	267
12.4. Zasady gospodarki wodnej	267
12.5. Zasady korzystania z wód.....	271

12.6. Właściwe organy	274
12.7. Zarządzanie zasobami wodnymi.....	275
12.8. Obowiązki właścicieli wody.....	276
12.9. Budownictwo wodne	277
12.10. Ochrona wód.....	279
12.11. Odpowiedzialność za szkody.....	280
13. Gospodarowanie lokalami.....	282
13.1. Uwarunkowania prawne	282
13.2. Pojęcia i parametry opisujące gospodarke lokalami	283
13.2.1. Samodzielny lokal mieszkalny	283
13.2.2. Pomieszczenia przynależne	284
13.2.3. Szkic lokalizacji	284
13.2.4. Nieruchomość wspólna	284
13.2.5. Udział w nieruchomości wspólnej.....	286
13.2.6. Forma i dokładność zapisu udziałów w nieruchomości wspólnej.....	288
13.2.7. Wspólnota mieszkaniowa.....	288
13.2.8. Ustanowienie odrębnej własności lokalu	289
13.2.9. Prawa i obowiązki właścicieli lokali	290
13.2.10. Zarząd nieruchomością wspólną	292
13.2.11. Przedmiot wyceny (przy lokalach).....	297
13.2.12. Ekspektatywa	297
14. Środowiskowe uwarunkowania gospodarki nieruchomościami.....	299
14.1. Uwarunkowania wynikające z ustawy Prawo ochrony środowiska.....	299
14.1.1. Ograniczenia związane z ochroną zasobów środowiska	301
14.1.2. Obszary ograniczonego użytkowania	303
14.1.3. Zasady określania zadośćuczynienia za ograniczanie sposobu korzystania z nieruchomości w związku z ochroną środowiska	304
14.2. Uwarunkowania wynikające z ustawy o ochronie przyrody.....	305
14.2.1. Formy ochrony przyrody.....	306
14.2.2. Usunięcie drzew lub krzewów z terenu nieruchomości	319
15. System opłat od nieruchomości.....	327
15.1. Pojęcie systemu opłat od nieruchomości	327
15.2. Klasyfikacja opłat od nieruchomości.....	328

15.3. Opłaty od nieruchomości a cykl życia nieruchomości.....	332
15.4. Charakterystyka opłat od nieruchomości.....	333
15.4.1. Opłaty związane z posiadaniem nieruchomości – podatki majątkowe.....	333
15.4.2. Opłaty za udostępnianie przez właściciela prawa do korzystania z nieruchomości	347
15.4.3. Opłaty towarzyszące dokonywaniu czynności cywilnoprawnych dotyczących nieruchomości	348
15.4.4. Opłaty z tytułu przeprowadzenia działań powodujących „rozwój nieruchomości”	376